

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΘΑΟΣ ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ ΑΡΙΘ. 36
 ΚΑΙ ΘΑΟΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΙΘ. 2
 ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΑΘΝ ΤΙΜΑΤΑΙ
 15 ΛΕΠΤΑ 15

Η ΦΥΣΙΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
 ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εν Ελλάδι, έτησία Δρ. 8
 » » έξάμηνος » 5
 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ έτησία Φρ. 12
 » » έξάμηνος » 7

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
 ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ φυσικῆς καλλονῆς. Αἱ πεφημισμέναι ὄραιότητες. Πινακοθήκη γυναικείων καλλονῶν, (συνέχεια καὶ τέλος), ὑπὸ Ἀστέρου. — Ἡ ἄσκησις ἐν τῇ γεροντικῇ ἡλικίᾳ, ὑπὸ Β. Ὀρνσταίν. — Πρόγνωσης τοῦ καιροῦ, ὑπὸ Gasparin. — Περὶ ἐλέφαντος, ὑπὸ Μ. Μ. — Δὸν Πέτρος πρῶν Αὐτοκράτωρ τῆς Βραζιλίας (βιογραφία μετ' εἰκόνας), ὑπὸ Φ. Π. — Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Μορφέως, (συνέχεια) ὑπὸ Δίκ. — Ματθαίωδ. Σύγχρονον ἐπιστόδιον, ὑπὸ Τιμ. Μωρ. — Εἰς τὴν ξένην μου (ποίημα), ὑπὸ Γ. Πολίτου. — Γνωστοποιήσις τῆς «φύσεως». — Αἰνίγματα. — Ἀναποκρίσεις. — Ἐπετηρὶς τῶν Χριστουγέννων.

ΠΕΡΙ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΛΟΝΗΣ

ΑΙ ΠΕΦΗΜΙΣΜΕΝΑΙ ΩΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ἡ ρηθεῖσα πριγκήπισσα, ἀναγνωρίζομένη ὑφ' ὄλων ὡς τὸ ἄνθος τῆς Οὐγγρικῆς καλλονῆς, εἶνε θυγάτηρ τοῦ Δουκὸς Ροδόλφου τῆς Crov-Dülmen.

Ἐρχόμεθα ἤδη εἰς τὴν περίκλυτον βαρωνίδα Μαρίαν von Berceera, ἧς ὁ ἀπὴρ ἔλαμψεν ἐν τῷ εὐρεῖ στερεώματι τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινωνίας συμπαθέστατα, αἶρων τὰς ψυχὰς τῶν κοινῶν θνητῶν καὶ τὰς πεπωρωμένας ἐκ τοῦ ὕλισμου διανοίας εἰς τὴν αἰθερίαν ἰδανικότητα, ἐν ταῖς ὑπὲρ τῆς ὁποίας αἰσθήμασι πρωτηγωνίστησεν.

Ἡ βαρωνὶς Μαρία Βερτσέρα ἐγένετο διάσημος ὡς ἐκ τῆς αὐτοχρῆστος τραγωδίας τῆς ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐπαύλει Μάυερλιχ διαδραματισθείσης, ἐνθα μετὰ τοῦ πριγκήπου Διαδόχου Ροδόλφου τῆς Αὐστρίας εὐρέθη νεκρά. Αἱ ποικιλαι λεπτομέρειαι τοῦ δράματος διασαλπίσθησαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διπλῆς ταύτης αυτοκτονίας οὕτως, ὥστε κατέστησαν πάγκοινοι. Τὸ ἐσχάτως δὲ κυκλοφορήσαν βιβλίον, καίτοι κατασχεθὲν, ὑπὸ τῆς μητρὸς τῆς Βερτσέρα, δι' οὗ ἀπεκαλύπτοντο πολλὰ σκοτεὶα καὶ τῆς ὑποθέσεως σημεῖα, ἀνέφλεξαν τὸ ἐνδιαφέρον σήμερον ἐν τούτοις ἡμεῖς, χαράττοντες ὀλίγας λέξεις ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰκόνας, ἀπαλλατόμεθα τοῦ κόπου νὰ ἐκτανθῶμεν ἐπὶ πολὺ.

Ἡ πρώτη συνάντησις αὐτῶν ἐγένετο ἐν ἐσπερίδι, δοθείσῃ ἐν τῇ Γερμανικῇ πρεσβείᾳ, ἧτις μετὰ τῶν ἄλλων ἔσχε καὶ τοῦτο τὸ ἔκτακτο, ὅτι ἐχρησίμευσεν ὡς τὸ φυτώριον, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ διαπύρου ἔρωτος τῶν δύο ἐκείνων ψυχῶν. Ἐπηκολούθησαν τὰ γνωστά σκάνδαλα, μετ' οὗ πολὺ δὲ, τῇ 10)30 Ἰανουαρίου 1889, διεδίδετο μετ' ἐκπλήξεως ὁ αἰφνίδιος θάνατος τοῦ αυτοκρατορικοῦ πριγκήπου, ἐπισυμβῆς ὀλίγας ὥρας ἔξω τῆς Βιέννης, εἰς τὴν ἰδιόκτητον αὐτοῦ ἐπαυλὴν ἐν Μάυερλιχ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπειράθησαν νὰ διαδώσωσι, χάριν τῆς ὑπολήψεώς του, ὅτι

ἐπαθεν ἐξ ἐγκεφαλικῆς συμφορῆσεως, ἀργότερα δὲ ἀπέδωκαν τὸν θάνατόν του εἰς δολοφονικὴν ἐκδίκησιν. Πλὴν, ταχέως ἢ ἀληθῆς αἰτία τοῦ θανάτου του καὶ ὁ τρόπος ἐγνώσθησαν, οὐδεμία δ' ἀπέμεινεν ἀμφιβολία, ὅτι ὁ Διάδοχος ἠτύοκτόνησεν ἐξ ἔρωτος πρὸς τὴν δεσποινίδα Βερτσέρα. Τὶ ἀληθῶς συνέβη μετὰ τῶν δύο ἐραστῶν; Θὰ ἐξαντληθῶμεν εἰς ὑποθέσεις χωρὶς νὰ συναγάγωμεν τι ἀκριβές. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι ὁ Διάδοχος ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς του νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιωμάτων του, ἵνα δύναται νὰ νυμφευθῇ τὴν βαρωνίδα Βερτσέρα, ἀμα δὲ τῇ ἀρνήσει τοῦ αυτοκράτορος, ἐπῆλθεν τὸ ἀπροσδόκητον καὶ μυστηριώδες γεγονός. Εὐρέθησαν κατόπιν κυνηγετικῆς ἐκδρομῆς νεκροὶ ἐν τινι αἰθούσῃ τοῦ κάτω πατώματος, ὁ μὲν Ροδόλφος τὴν κεφαλὴν ἔχων συντετριμμένην, παρ' αὐτῷ δὲ, πιστῇ τοῦ ἔρωτος ἀκόλουθος, ἡ περικαλλῆς καὶ νεαρὰ αὐτοῦ ἐρωμένη Μαρία Βερτσέρα.

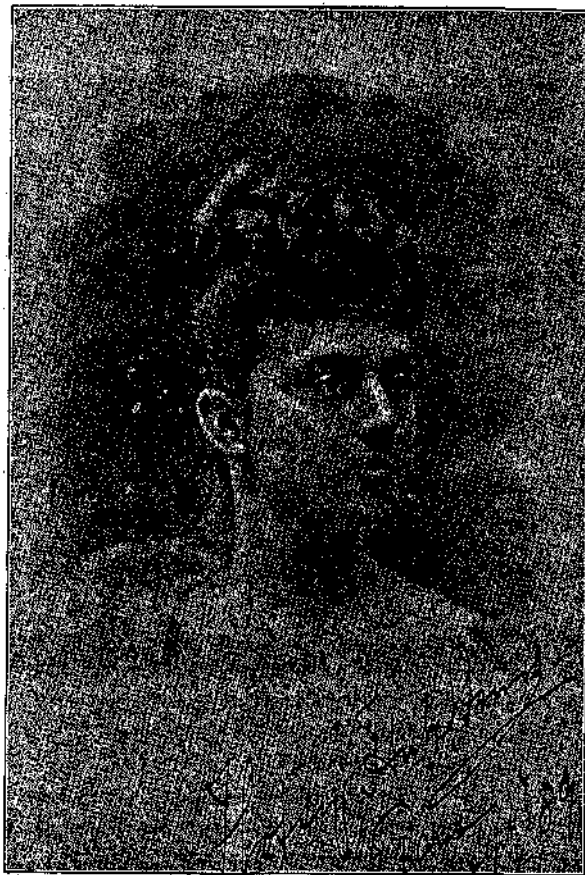
Ἡ Βερτσέρα ἦν καλλονὴ ἔσοχος, καὶ δὴ Ἑλληνικῆ, διότι ἐκ μητρὸς ἦν Ἑλληνίς, τὸ γένος Βαλτατζῆ. Ὁ πατὴρ τῆς Οὐγγρος ἀρχαῖος διπλωματικὸς ὑπάλληλος, δὲν διεκρίνετο ἐπὶ ὑψηλῇ εὐγενείᾳ. Ἡ δεσποινὶς ἐν τούτοις ἦν γνωστὴ ἐπὶ

ἀνατολικῇ νοηλείᾳ καὶ ρομαντικωτάτῃ φαντασίᾳ. Ἦγε τὸ 17ον ἢ 18ον ἔτος, πάντες δὲ μετὰ θαυμασμοῦ τὴν ἐβλεπον οἱ τῆς Βιενναίας ἀριστοκρατίας διακρινόμενῃ πανταχοῦ, ἐν τοῖς χοροῖς, ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς, μὲ ἑλαφρὸν μειδιάμα ἐπὶ τῶν εὐχρώμων χειλέων τῆς, ἀπολαμβάνουσαν τοῦ σεβασμοῦ τῶν θαυμαστῶν τῆς. Ἄλλ' ἢ νεῆνις ἐκ φιλοδοξίας; ἢ ἐξ ἔρωτος, μᾶλλον ὅμως ἐκ τοῦ δευτέρου, εἶχε ἤδη δώσει τὴν καρδίαν τῆς. Καρδίαν εὐαίσθητον, πολὺ τιμα ἐγκλείουσαν αἰσθήματα, πρὸ παντὸς δὲ, εὐγενῆ ἀφοσιώσιν, μέχρῃ αὐτοθυσίας ἐξίχθεισαν. Ἐδόθη ταχέως ἡ καρδία, καίτοι πάντες οἱ βλέποντες αὐτὴν ἐμαγύνοντο ἐκ τῆς λαμπρότητος καὶ τῆς καλλονῆς τῆς, οὐκ ὀλίγαι δὲ, ὡς ἐλέχθη, καρδιαὶ ἐκ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ κύκλου τραυθεῖσαι, πολλὰ ὑπέστησαν ἐκ τῶν ἀθῶων αὐτῆς θελήτηρων.

Ὁ Ροδόλφος ἦν ἔγγαμος; εἶχε σύζυγον τὴν πριγκήπισσαν Στεφανίαν, κόρην τοῦ βασιλέως τῶν Βέλγων, ἐπίσης δὲ καὶ θυγάτριον, γεννηθὲν τῷ 1882. ἠτύοκτόνησεν δ' ἐν ἡλικίᾳ 31 ἔτους. Ἡ

ἐπαυλις Μάυερλιχ ἀνεσκήρη ἔκτοτε τῇ διαταγῇ τοῦ αυτοκράτορος, ἐπὶ τοῦ χώρου δ' ἐκείνου τοῦ ἀναμνησκόντος τὸ αυτοκρατορικὸν πένθος, ἀνηγέρθη ἐν μέσῳ ἀνθέων καὶ πυκνοφύτου κήπου μονῆ τῶν ἀδελφῶν Καρμηλιτῶν μετὰ ναύσκου, καθιερωθείσης οὕτω τῆς ἐπαύλεως, λιαν εὐστόχως, εἰς τὴν προσηχὴν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν.

Εὐγενεστέρα, ποιητικωτέρα σκέψις οὐδενὶ δυνατόν νὰ ἐπέλθῃ. Οὕτω, τὸ ἔρημικὸν ἐκεῖνο μέρος διττὴν κέκτηται τοῦ λοιποῦ, φωτεινὴν καὶ μελαγχολικὴν, αἴγλην ὡς βωμὸς

ΜΑΡΙΑ ΒΕΡΤΣΕΡΑ

Ο ΔΟΝ ΠΕΤΡΟΣ

ΠΡΩΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

Ἐκ Παρισίων ἀνήγγειλεν ὁ τηλεγράφος προχθὲς τὸν θάνατον τοῦ γηραιοῦ πρῶην αὐτοκράτορος τῆς Βραζιλίας Δὸν Πέτρου. Τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος ἡγεμόνος εἶναι γνωστὸν ἀπὸ τῶν δύο κόσμων διὰ τὸ σεβάσιμον τοῦ ἔθνους καὶ τὴν πατρικὴν ἡγεμονίαν, ἣν ἐπὶ μίαν περίπου γενεάν ἤσκησεν ἀπὸ τὸ ἀπέραντον πρῶην Κράτος αὐτοῦ, γενικῆ δ' ἐξεδηλώθη ὑπὸ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου συμπάθεια κατὰ τὴν πρό διετίαν ἐπισυμβῆσαν ἐκθρόνισίν του. Ὁ Δὸν Πέτρος ἐγεννήθη τῷ 1825, πενταετῆς δὲ μόλις ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν θρόνον, παραιτηθέντος τοῦ πατρὸς του. Ὑπὸ τὴν σοφὴν καὶ πατρικὴν αὐτοῦ ἡγεμονίαν ἡ Βραζιλία ἐτέλεσε γιγαντιαίας προόδους καὶ καλὴν κατέλαθε μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν θέσιν. Ὑπῆρξεν ἀληθὴς πατὴρ διὰ τὸν λαόν του καὶ τὸ ὄνομά του κατέστη σεβαστὸν καὶ ἀγαπητὸν ὡς ἡγεμόνος φιλελευθέρου καὶ σοφοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐκθρονισέως του ὁ Δὸν Πέτρος ἐλθὼν ἀποκατέστη ἐν Εὐρώπῃ, ἣν καὶ κατὰ τὸ 1876 εἶχεν ἐπισκεφθῆ ἐλθὼν τότε καὶ ἐν Ἀθήναις. Βαρῶς δὲ φέρων τὴν ἐκ τῆς ἐξορίας ὀδύνην κατεβλήθη μεγάλας καὶ τελευταίον ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον τέλος, καθ' ὃν χρόνον τὴν πατρίδα αὐτοῦ ταράττουσιν ἔτι οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοί, οἱ ἐπακολουθήσαντες μετὰ τὴν ἐκθρόνισίν του. Εἰς τὸν τάφον προηγήθη ἡδὴ αὐτοῦ ἡ σύζυγός του, ἀπεθανοῦσα ὀλίγον μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν. Φ. Π.

Εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ μορφῶς

(Συνέχεια τοῦ προηγουμένου φύλλον).

Θὰ ἔχετε, ἐλπίζω, ἰδεῖ πόσον στερεῶς καὶ ἐπιμόνως προσκολλῶνται εἰς τὸν βυθὸν τὰ ὄστρακα, ἅτινα γεννῶνται, οὕτως εἶπεν, ὡς προσαυξήματα αὐτοῦ. Τοῦτ' αὐτὸ συνέβη μετὰ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ ἀρχαιολάτρου γέροντος. Ὅστρακα αἱ ἀπρηχαιωμένα ἰδέαι του, βυθὸς ὁ γεγρακῶς ἐγκέφαλός του. Ἰδέαι, αἵτινες ἐπὶ τοσοῦτον δίσταντο πρὸς τῶν νεωτέρων χρόνων τὰ ἦθη καὶ τὰς κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις, ὥστε ὡς ἰσχυρὰ ἀπαύστως παρενεβάλλοντο προσκόμματα εἰς τὴν περιπόθητον πραγμάτων τῶν πύθων καὶ ὄνειρων, ἅτινα ἢ σφριγῶσα κόρη δὲν ἦτο δυνατόν ἢ νὰ αἰσθάνηται καὶ νὰ πλάττη. Δὲν ἐσκέπτετο ὁ τῶν παλαιῶν ἡμερῶν διδάσκαλος, ὅτι ἢ περὶ τὰς νεκρωθεῖσας καὶ παρακμασάσας γλώσσας Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν ἀνένδοτος, οἷα ἀπαιτεῖται, σπουδῆ καὶ ἢ εἰς κλασσικὰς φιλολογικὰς καὶ ἀρχαιολογικὰς μελέτας προσήκουσα ἐπίδοσις προωρίσθησαν διὰ τοὺς παρήλικας μόνον βιοπαλαιστάς, μὴ ἀρμόζουσαι τὸ παράπαν εἰς νεανίδα, καὶ δὴ εἰς τοσοῦτον θαψιλῶς ὑπὸ τῆς φύσεως διὰ παντοίων χαρισμάτων προικισθεῖσαν. Ἀλλὰ τὸ σχεδίον τοῦ ὁ γέροντος εἶχε προδιαγράψῃ καὶ ἡ κόρη ἦν πολὺ δίκαιως, ὁμολογησὼν ἀναγνωστρίξ μου, ἀφοῦ ἦτο ἠναγκασμένη νὰ σχολιάζῃ τὸν Βιργίλιον, αὐτῆ, ἣτις ἀναμφιβόλως θὰ καθίστατο τὸ μῆλον τῆς ἐρίδος μεταξὺ τῶν εὐσταλεστέρων νεανιῶν, ἂν μὴ ἢ ἀνυπολογίστως αὐστηρὰ καὶ ὑποχονδριακῆ τοῦ πατρὸς μέριμνα δὲν ἐτήρει αὐτὴν ἐν στενῇ ἀπὸ τῶν ἔξω τοῦ νομφῶνος ἀποκλεισμῶ, στενοτέρω καὶ τοῦ ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1885. Καὶ διατὶ; ἵνα ὁ ἀθεόφοβος, σὺν τοῖς ἄλλοις, τῇ διδάσκει τὰς περὶ ἰσοπλεύρου τριγώνου καὶ τρισυποστάτου Θεοῦ ὑψηλὰς θεωρίας! Διότι μετὰ αὐτὰς ἐκοιμάτο, ἐτρωγε, περιεπάτει, ἀνειρεύετο. Οὐδὲν παράδοξον! Ἐκαστος ἄνθρωπος δὲν εἶναι δυνατόν ἢ νὰ ἔχη καὶ ἰδιοτροπίας. Καὶ αὐτὸς ὁ ἥλιος ἔχει τὰς κηλίδας του!

Καὶ ἡ κόρη ὑπέκυψε... Μοῦ φαίνεται ὅτι, ὅταν ἐν δενδρῶν ἀρτιφύεῖς τὸ πῖσῆτε ἐπανειλημμένως πρὸς τὴν γῆν, θὰ καταστῇ ἀναμφιλέτως ραχητικόν· θὰ κλίνη πρὸς τὰ κάτω, οἶονεὶ κλαίον τὴν μοῖραν του, οἶονεὶ ζητῶν τὸν θάνατον, κατόπιν τῆς ταπεινώσεως ἣν ὑπέστη.

Ἡ Σοφία, φύσει ἀγαθὴ, συνεπάθησε κατ' ἀρχάς, ἐν μέτρῳ βεβαίως, πρὸς τὴν φιλολογίαν· ἢ περὶ τὰς σπουδὰς δὲ σπουδῆ, ἢ φιλεργὸς ἀφοσίωσις αὐτῆς, ἐφ' ὅσον μὲν εἶχε τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐλευθεριότητος κατ' οὐδὲν ἡλάττου τὴν ζωηρότητα τῶν φλογγοβόλων μαύρων ὀφθαλμῶν της. Ἡ σχολαστικότης ὅμως τοῦ διδασκάλου τὴν κατέστησε βαθηδὸν νευρικὴν, δύστροπον, μελαγχολικὴν. Ἦτο ἀναπόφευκτον τοῦτο· καὶ ἵνα ἀναμνησθῶμεν τοῦ δενδρῶν, ἐκάμπετο ἡ εὐχαρῖς νεανῖς ὑπὸ τὸ βῆρος τῶν γραμματικῶν σχολίων καὶ ἐπιέζετο ὑπὸ τῆς δυσπεψίας τῶν συντακτικῶν ἐπιπλοκῶν καὶ οὕτω εἴμαρτο νὰ κληρονομήσῃ, ἐκτὸς τῶν σοφῶν γνώσεων, καὶ τὴν σεβασμίαν... καμποῦραν τοῦ πατρὸς της, ἂν μὴ ἐν τῇ Σαχάρᾳ τῆς ἀτερποῦς διδασκαλίας ἀνέκλυτον δροσεραὶ τινες ὄασεις.

Ἐν τούτοις, τὸ σῶμα ὑψοῦτο, τὸ σφρίγος ἠπέιλει ἐλευθερίαν, αἱ παρειὰ ἀπέσιλβον. Εἰς οὐδὲν ἴσχυσαν αἱ γραμματικαὶ καὶ τὰ συντακτικὰ, οἱ Λατῖνοι καὶ ἀρχαῖοι Ἕλληνες! Ἡ Σοφία ἔβαινε εἰς τὴν ὠρίμανσιν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνάπτειν τοῦ σώματος παρηκολούθει πιστότατα καὶ ὁ τῶν γνώσεων πολλαπλασιασμός. Ἀμφοτέρω ἐκ παραλλήλου. Μετὰ τοῦ μητρικοῦ γάλακτος, δυναταὶ τῆς εἰπεῖν, ἡ Σοφία ἀπερρόφησε, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν τοσοῦτον, ὥστε νὰ κινήσῃ τῶν ἀρχαιολόγων μετὰ τὸν φθόνον. Δεκαεπταετίς ἦτο ἱκανὴ νὰ διδάξῃ τὰς κλασσικὰς γλώσσας εἰς πάντας συλλήθδην τοὺς μεγαλοσχῆμους, ὑψηλοπίλους ἢ σαλιοφόρους, καθηγητὰς τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τῶς Ὀθωνεῖου Πανεπιστημίου. Ἐν τούτοις, ὁ σχολαστικὸς βίος τὴν ἀπῆλπιεν, ἢ ἀπογοήτευσις ἐβάθυνεν ἀπαισίως αὐτὴν· διὸ καὶ τὴν ἀρχαίαν Ῥωμαί-

κὴν μετεχειρίζετο μετ' ὕψους εἰρωνικοῦ σχεδόν. Ὅσακις ὅμως ἢ μελέτη αὐτὴ ἐκρήγνυτο παρὰ τῆς κόρη εἰς ἀνίαν καὶ ἀπογοήτευσιν, μαρκασμὸν καὶ ἰδιοτροπίαν, ὁ πατὴρ τῆς τῆς συνέβουλεψε πρὸς θεραπείαν ἐπιμελεστέραν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς, ἐνῶ ἡ μήτηρ πρακτικώτερα τοῦ πατρὸς, ἰσχυρίζετο ἐπιμόνως ὅτι τὸ καλλίτερον καὶ δραστικώτερον φάρμακον, θὰ ἦτο εἰς καλὸς... σύζυγος!

Ἀγαθὴ μήτηρ! Πόσον σὺ, ἢς ὁ νοῦς δὲν ἐφορτώθῃ με σφίαν καὶ δὲν ἐκαρυκεύθῃ με γνώσεις καὶ τριγωνικὰς ἐξισώσεις διέγνωσ τὴν ἴασιν. Διότι ἀφ' οὗτου ἠσθάνθη ὁ πρωτόπλαστος τὴν πνοὴν τοῦ θεοῦ κυκλοφοροῦσαν ἐν τῷ χοῶδει σώματί του, ἢ ἐλευθερία ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνας ἢ περιβλεπτος τῆς ἀνθρωπότητος θεότης. Ἀθηνᾶ, Ἀφροδίτη, Παναγία εἰσι θεότητες ὑπερμαχῆσαι τῆς ἐλευθερίας. Ὁ γάμος θὰ ἦτο δι' αὐτὴν ἐλευθερία, ἀφοῦ ἡ ζωὴ ἦν διήγεν ἦτο ζυγὸς βαρῦς καὶ δυσβάστακτος ὑπὸ τοῦ τρυφεροῦ, τοῦ λεπτοφυοῦς, τοῦ ἀβροσάρκου τραχήλου της, ὅστις μόνον διὰ χρυσὰ κοσμήματα καὶ στρεπτοῦς ἦτο προωρισμένος, μόνον διὰ θερμά, συνεχῆ φιλήματα ἀξίος...

Ἀλλ' ἴδωμεν· ὁ πατὴρ ἤθελε τὸν γάμον; Τοῦτο δὲν ἐξηκριβώθη διότι εἰσώπα πάντοτε πρὸ τῶν ἄλλων, ἵνα, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ρητόν, διάγει ὡς σοφός. Μόνον ἐνδιαιθέτως καὶ μετὰ τῶν σκιῶν τῶν προγόνων ὠμίλει· εἶνε γνωστὸν ὅμως ὅτι ὁ σάκις—καὶ τοῦτο συνέβαινε συχνά—ἡ Σοφία συνδιελέγετο μετὰ τοῦ πατρὸς της εἰς ἀρχαίαν Ῥωμαϊκὴν, ὁ πατὴρ αἰρόμενος εἰς τὸ ἀπόγειον τῆς εὐτυχίας ἐπαιδρύνετο, καὶ τότε ἢ πόροι πῶς ἀκόμη δὲν ἐζήτησε τὴν κόρην του εἰς γάμον νέος τις ἑκατομμυριοῦχος Schliemann! Ἐὰν τὴν ἐζήτη, ὑπῆρξεν ἐλπὶς νὰ τῇ τὴν ἰδίden...

III.

Ἀλήθεια, ἦν οὐδ' αὐτὸς ὁ μισογονέστατος Εὐριπίδης, ὁ τῶσον ἀρειμανίως καὶ τραγικῶς ὑψώσας τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας ἐν τῇ κατὰ τῶν γυναικῶν σταυροφορίᾳ—σύγγινωθι, ἐρασίαι· σκία τοῦ ἀρχαίου γέροντος, ἐπὶ τῇ ἀναχρονιστικῇ φράσει—οὐδ' αὐτὸς θὰ ἠδύνατο, ἐὰν ἐξῆ τῆμερον—ἐὰν δηλαδὴ τῷ ἐπέβαλλον τὴν φρικώδη καὶ σκληρὰν ταύτην δοκιμασίαν αἱ Ἐρινύες τοῦ Ἄδου—νὰ διαμφισβητήσῃ ὅτι οἱ ὠραῖοι, οἱ ἐκφραστικοί, οἱ γλυκεῖς, οἱ ρεμβώδεις ὀφθαλμοὶ δὲν ἐκλύουν ὡς μάγνηται τὰς καρδίας, δὲν τὰς σαγηνεύουν, δὲν τὰς καθυποτάσσουν. Εἶνε τοῦτο νόμος τῆς φύσεως, ὃν εἰδαζαν ἡμῖν οἱ αἰῶνες, ἐκύρωσαν δὲ ἐγγλωττώτατα παραδείγματα· νωποτάτη ἔτι πίστωσις, τὸ ἡγεμονικὸν αἷμα τοῦ Ροδόλφου, ὃπερ χυθὲν συνεμίχθη μετὰ τῶν ρανιδῶν τοῦ τῆς Βερτοέρας, τῆς αἰμνήστου ζωηροφθάλμου ἐκείνης καὶ γοῦτιδος νεανίδος, ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ των καὶ ἰσοχρόνῳ αὐτοκτονίᾳ, ἦν τὰ χρονικὰ τῆς ἱστορίας θὰ διαφυλάξωσιν ἴσαί ὡς τὴν πολυτιμωτέραν ἀγνοῦ ἔρωτος παρακαταθήκην!...

Ζεῖγος ὀφθαλμῶν τοιοῦτον, εἶνε δῶρον θεοδοτόν, σπανιωτάτον. Εἶνε ἢ εὐνοία τοῦ Θεοῦ ὀμιλοῦσα, εἶνε ἢ ζωὴ ζωσα, καρδία πάλλομένη, δύναμις καταπλέγουσα. Ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπεστεφρώθησαν καρδίαι, ἐνεκρώθησαν στήθη. Παρήχθη ἢ εὐδαιμονία, προπαρεσκευάσθη ὁ θάνατος. Καὶ μάλιστα ἂν εἶνε μαῦρα μάτια λάμποντα· ἐν ὠραία μορφῇ, ὡς ἀστέρες λαμπυρίζοντες ἐν αἰθρίῳ οὐρανῷ ἐαρπνῆς ἐσπέρας! Ἐ, τότε!...

Τὰ μαῦρα μάτια, πῆτε μου, καὶ ποῖά δὲν ἔχουν χάρι, αὐτὰ τὰστέρια π' ἀστραπὲς αἰῶνα σκορπιζοῦν!
 Εἶνε Θεοὶ ποῦ στήν καρδίᾳ, δίδουν ζωὴ ἢ Ἄδη καθρέφτες εἶνε τῆς ψυχῆς, ἐλλπίδες ποῦ φωτίζουσι...
 Χωρὶς λαλῆ πολλὰ λαλοῦν, φωτὰ περίσση χύρου
 αὐτὰ χρυσὴ παρηγορὰ σ' ἀπελιπισμένους δίνουσι.

Ἡ Σοφία εἶχε μαύρους ὀφθαλμούς.
 «ὀλόρωτη νυχτὴ μες στῆς ζωῆς τῆ λάλη!»
 καὶ ἐφώτισαν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ... ἐπαρουσιάσθησαν οἱ γαμβροί.
 Εἰς τὰς μικρὰς πόλεις, οὐδὲν μένει μυστικόν· εἰσὶν ἐκάστη πολυπρόσωπος οἰκογένεια, ἐν τῇ ἀλληλεγγύῃ καὶ μόνῃ τῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων ζωσα. Εἶχεν ἡδὴ γνωσθῆ ὅτι ἡ «κόρη

121. Ερωτήσεις

- 1) Διατί οι άνθρωποι τῶν γραμμάτων σπανίως ἐξέρχονται ἔρπυλοι;
- 2) Κατὰ τί ὁμοιάζουσιν αἱ γυναῖκες καὶ οἱ ἱερεῖς μας;
- 3) Τίνας θεότητες οἱ ἄρχαοὶ Ἑλλήνες εἰκόνιζον γραίας λευχειμονούσας;

Ἄραβικός Ἴππος

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ Τῷ 28ῳ ΦΥΛΛῳ ΑΙΝΙΓΜΑΤΩΝ

107. *Αἶνιγμα.* Ἀα—ρίς—Α—Ἀάρισα. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ ἐκ Πύργου κ. Ε. Ἀλεξανδρόπουλος, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Ἄριστ. Οἰκονόμου καὶ ὁ ἐκ Σμύρνης κ. Ἀγγελίλαος Πουρναράς.
108. *Αἶνιγμα.* Κάρ—πάθος—Κάρπαθος. Ἔλυσαν αὐτὸ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν κ. Δημ. Βελισσαρόπουλος.
109. *Αἶνιγμα.* Ἡ ὕψις. Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ ἐξ Ἀθηνῶν κκ. Ἄρτεμις Νικολάου καὶ Ηερικλῆς Λογοθέτης, καὶ ὁ ἐκ Τριπόλεως κ. Σπ. Διονυσίου.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Α. Ρ. Φιλιππίδα. Ἐλήφθη ἐπιστολή σας πλὴν κ. Δ. . . μὰς εἶπε ν' ἀναμείνωμεν ἔκδοσιν ἐντάλματος. Συνδρομητὴν ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν φύλλα ἐξ ἀρχῆς.—Γ. Ι. Ρ. Ζαθέρδαν. Ἐπιστολή μετὰ περιεχομένου ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς. Δημοσιεύεται. Εὐχαριστοῦμεν.—Γ. Β. Τ. Πιπέττον.

Ἐλάδομεν ἐπιστολὴν σας. Εὐχαριστοῦμεν δι' εὐγενῆ προθυμίαν σας. Ἀπηντήσαμεν.—Θ. Β. Πάτρας. Σᾶς ἐγράψαμεν προχθὲς ταχυδρομικῶς ἐν ἔκτασι.—Ν. Θ. Σῦρον. Ζητούμενος ἀριθμὸς σᾶς ἀπεστάλη.—Π. Ι. Π. Πύργον. Ζητούμενον φύλλον σᾶς ἀπεστείλαμεν.—Δ. Γ. Ἰθάκην. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξιν ταχυδρομικῶς. Ἀριθμὸς λαχείου σας 1834.—Β. Α. Ο. Κέρκυραν. Συνδρομὴ μας ἐλήφθη. Σᾶς ἐνεγράψαμεν ἀπὸ 1ης 96ρίου. Ἀπόδειξιν ἐν παρόντι φύλλῳ. Εὐχαριστοῦμεν. Φύλλα σᾶς ἀπεστείλαμεν.—Ι. Π. Ἀλεξάνδρειαν. Συνδρομητῆς ἐνεγράφη. Ἀπόδειξιν λαμβάνετε ταχυδρομικῶς.—Γ. Δ. Π. Τουρνο-Μαγουρέλιον. Συνεστημένη ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν πολὺ. Φύλλα σᾶς ἀπεστείλαμεν.—Σ. Μ. Ἀγουλνίτσαν, Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ταχυδρομικῶς σᾶς ἐγράψαμεν.—Η. Α. Σπέτσας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Ἀπόδειξιν ἐν παρόντι φύλλῳ. Εὐχαριστοῦμεν.—Δ. Α. Καλάμας. Ἐκ παραδρομῆς ἐβράδυνε ἀποστολὴ ἀποδείξεως. Ἐν τούτοις σᾶς ἀπεστάλη.—Π. Δ. Μ. Σῦρον. Διατριβὴ σας ἐλήφθη. Δημοσιεύσεται μετὰ τὴν ἐπετηρίδα τῶν Χριστουγέννων.—Ι. Π. Δαμανχοῦρ. Ἐπιστολή μετὰ συνδρομῆς σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Σᾶς ἐγράψαμεν.—Ι. Φ. Μ. Βόλον. Ἐμβασμά σας ἐλάδομεν. Εὐχαριστοῦμεν. Σᾶς ἐγράψαμεν.—Χ. Π. Χαλκίδα. Ἐπιστολή ἐλήφθη ὡς καὶ χρέματα. Ζητούμενα φύλλα σᾶς ἀπεστείλαμεν.—Γ. Α. Π. Σῦρον. Δύο φάκελλοὶ σας ἐλήφθησαν. Ἐχει καλῶς. Σᾶς ἐγράψαμεν.—Γ. Μ. Σῦρον. Ἐν τῇ τελευταίᾳ 8ῃ κληρώσει τῆς 15 86ρίου 1891 δὲν ἐκερδίσατε. Προηγουμένως κληρώσεις παρετηρήσατε;—Σ. Τ. Ἐνταῦθα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ Χριστούγεννα θὰ σᾶς εἶνε ἐφέτος πολὺ εὐχάριστα, ἀφοῦ θὰ ἔχετε πλησίον σας τὴν Ἐπετηρίδα, τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ ΕΚΠΛΗΞΙΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1892

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΤΡΙΠΛΟῦΝ ΦΥΛΛΟΝ ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»

Ἔργα αὐτοτελεῖ καὶ ἀνέκδοτα ἐγκρίτων λογίων.—Εἰκόνες ἐκλεκταί.—

Ἐκτύπωσις φιλοκαλεστάτη.

Τὴν 25νν Δεκεμβρίου ἡ Διεύθυνσις τῆς ΦΥΣΕΩΣ, ἐπιθυμοῦσα νὰ παράσχη τοῖς συνδρομηταῖς αὐτῆς κατάλληλόν τι ἐνθύμιον διὰ τὰς προσεχεῖς ἡμέρας, ἐκδίδει ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, εἰς μέγα σχῆμα ἐξ 28 σελίδων, λεύκωμα καλλιτεχνικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον:

"ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ"

ἐν ἣ καταχωρισθῶσονται ἔργα γνωστῶν παρ' ἡμῖν λογογράφων καὶ ποιητῶν, ποικίλων θεμάτων, καθισταμένη οὕτω, τὸ μὲν, τερπνότατον ἀνάγνωσμα, τὸ δέ, πιστὴ εἰκὼν τῆς συγχρόνου φιλολογικῆς κινήσεως.

Ἡ Ἐπετηρίς, ἥτις διανεμηθῆσεται δωρεὰν εἰς πάντας τοὺς ἡμετέρους συνδρομητὰς τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, θ' ἀντιπροσωπεύσῃ τὰ φύλλα τῆς 15, 22 καὶ 29 Δεκεμβρίου, συνενουμένων ἐν αὐτῇ.

Ἡ συνέχεια τῆς συνήθους ὕλης τῆς «Φύσεως» ἐξακολουθήσει εἰς τὸ φύλλον τῆς 5ης Ἰανουαρίου 1892. Διὰ τῆς καινοτομίας ταύτης οὐ μόνον οὐδὲν καθυστεροῦμεν φύλλον, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας, μὴ φειδόμενοι δαπανῶν, προσφέρομεν τοῖς συνδρομηταῖς πλεῖον, κοσμοῦντες τὴν σειρὰν τῶν φύλλων τοῦ ἔτους διὰ τεύχους ἐκτάκτου ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, περιεχομένων καὶ εἰκόνων αἱ τελευταῖαι, ὅλαι ἐκομίσθησαν ἐπίτηδες χάριν τοῦ τεύχους ἐξ Εὐρώπης. Τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ὕλης ἀνέλαβεν εἰδικὸς συνεργάτης.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΠΟΙΗΣΕΙΣ — ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ — ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ — ΣΚΑΛΟΘΥΡΜΑΤΑ — ΣΚΕΨΕΙΣ — ΗΘΟΓΡΑΦΙΑΙ

Διὰ τοὺς μὴ συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως» μόνον λεπτὰ 60.—Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 0,60 ἑκατοστά.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη ἐπετηρίς τῶν Χριστουγέννων» ἔσται ἄριστον δῶρον διὰ τὰ φίλα πρόσωπα, ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

Παραγγελίας δεχόμεθα ἀπὸ τοῦδε.

Εὐελπιστοῦμεν ὅτι οἱ ἡμέτεροι συνδρομηταὶ θὰ ἐργασθῶσιν ὑπὲρ εὐρυτέρας διαδόσεως τῆς «Ἐπετηρίδος».